

Informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars que regula la contractació dels serveis "ASSISTÈNCIA TÈCNICA PER A L'ESTUDI D'ALTERNATIVES PER A LA MILLORA AMBIENTAL I HIDROMORFOLÒGICA DEL MEANDRE DE LA COROMINA (RIU CARDENER A CARDONA). Clau: CTN2500295"

Antecedents

El Departament de Contractació de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) sol·licita l'emissió de l'informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars (PCAP) del contracte especificat a l'encapçalament, d'acord amb l'article 122.7 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (LCSP).

Objecte i règim jurídic

El PCAP que es sotmet a informe es configura com un contracte que té per objecte el descrit en el seu apartat A del quadre de característiques i que consisteix en la redacció d'un estudi d'alternatives per a la millora ambiental i hidromorfològica del meandre de la Coromina i la seva possible connexió amb el riu Cardener, a Cardona, per facilitar la posterior redacció d'un projecte de recuperació del paisatge fluvial en aquest tram mig final del meandre. S'exposen els antecedents que porten a la necessitat d'aquesta contractació. Arran del desviament del riu Cardener fa anys, per evitar esfondraments per l'entrada d'aigua a les mines de sal de Cardona, el meandre de la Coromina ha quedat sense aigua provocant un impacte social als veïns de la zona així com la degradació del medi natural. És per això que, transcorreguts anys des de la desviació del riu, es volen iniciar les actuacions per a poder recuperar el paisatge fluvial de la zona mitjançant la present contractació. La descripció tècnica del treball es recull en el Plec de prescripcions tècniques particulars d'aquesta licitació (PPTP), el qual no és objecte d'informe jurídic.

Així mateix, s'incorpora una explicació de la licitació prèvia d'aquest contracte mitjançant l'expedient CTN2500064 que va quedar deserta sense que es presentés cap proposició en finalitzar el termini de presentació d'ofertes el 4 d'abril de 2025. L'òrgan de contractació la va declarar deserta el 9 d'abril de 2025 prèvia proposta de la mesa de contractació de 7 d'abril. En aquesta resolució també encarregava la nova licitació amb els canvis necessaris un cop analitzats els motius que van causar la situació. S'exposen les causes que obeeixen bàsicament a factors tals com una insuficient descripció de les tasques i infravaloració econòmica de l'import de licitació. En conseqüència, la nova licitació incorpora aquestes modificacions per tal d'adequar-la al mercat.

En aquest apartat A també es cita la mesura de la planificació hidrològica vigent del tercer cicle (PGDCGC 2022-2027) que incorpora aquesta actuació, A2.037.03 *Restauració ecològica del meandre de la Coromina*. I es configura com un contracte de caràcter intel·lectual d'acord amb la disposició addicional 41a de la LCSP atès que el CPV consignat s'inclou dins dels serveis previstos en aquesta disposició que els atribueix la naturalesa intel·lectual als efectes d'aplicació de les normes específiques que la LCSP conté per aquests contractes (71621000-7 Serveis d'anàlisi o assessorament tècnics). El contracte s'encabeix dins la tipologia contractual de serveis definida per l'article 16 de la LCSP

La insuficiència de mitjans interns requerida per l'article 116 de la LCSP es fonamenta en l'especialització de l'equip tècnic i la complexitat de les tasques a executar. La no divisió en lots del contracte es motiva per tal de poder garantir la coordinació i homogeneïtzació de les diferents prestacions contemplades en el contracte, d'acord amb l'article 99.3.b) de la LCSP.

De conformitat amb l'article 9.3 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre (TRLMAC), el contracte té naturalesa administrativa i és d'aplicació el règim jurídic establert a la LCSP, essent l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu el competent per resoldre les qüestions litigioses entre les parts.

El contracte té un valor estimat de 72.852,75€ (més IVA) i en aplicació de l'article 22.1.b) de la LCSP, no està subjecte a regulació harmonitzada.

Procediment d'adjudicació i tramitació de l'expedient

L'adjudicació del contracte es realitza per tramitació ordinària i mitjançant el procediment d'adjudicació obert simplificat previst a l'article 159.1 de la LCSP, atès que el seu valor estimat és inferior als 143.000 € (més IVA) i que els criteris d'adjudicació sotmesos a judici de valor, en ser un contracte de caràcter intel·lectual, no superen el 45% del total.

El procediment de licitació i d'adjudicació es realitza mitjançant l'Eina de Sobre Digital.

D'acord amb la disposició addicional quinzena de la LCSP la tramitació de la licitació comporta la pràctica de les notificacions i comunicacions que en derivin per mitjans exclusivament electrònics, mitjançant el sistema e-NOTUM i la Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya.

Així mateix, d'acord amb la disposició transitòria tercera de la LCSP i l'article 159.4.a) de la LCSP, comporta l'obligació per a les empreses licitadores d'estar inscrites al Registre Electrònic d'Empreses Licitadores (RELI) o en el Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic (ROLECE) a la data final de la presentació d'ofertes. No obstant això, per tal de no limitar la concurrència, el citat article també considera admissible la proposició de l'empresa licitadora que acrediti haver presentat la sol·licitud d'inscripció en el corresponent Registre juntament amb la documentació preceptiva, sempre que aquesta sol·licitud sigui de data anterior a la data final de presentació de les ofertes. Així es recull a la clàusula novena relativa a l'aptitud per contractar.

Contingut del Plec de clàusules administratives particulars

El contingut del PCAP s'adequa al règim general establert a la LCSP que transposa a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE i a la Guia actualitzada de redacció de plecs de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa.

Les dades econòmiques del contracte es contemplen a l'apartat B del quadre de característiques i a la clàusula tercera. D'acord amb l'article 102.4 de la LCSP el preu del contracte es determina per preus unitaris. El valor estimat del contracte és de 72.852,75€

(més IVA) i és equivalent a l'import de licitació donat que no es preveuen modificacions ni pròrrogues de contracte. El pressupost base de licitació inclou l'IVA i és de 88.151,83€. La justificació dels càlculs es recull a l'annex 2. Es detallen les despeses directes i indirectes tal com disposa l'article 100 de la LCSP. **Manca indicar el conveni que s'ha pres com a referència per al càlcul dels costos laborals del personal adscrit al contracte.** Respecte a l'adequació dels imports i dels seus mètodes de s'estarà al que determini l'OCEF al seu informe.

Consta a l'apartat C del quadre de característiques i a l'apartat cinquè de la clàusula tercera que s'han complert tots els tràmits per assegurar l'existència de crèdit per al pagament de l'objecte del contracte, indicant l'import assignat als exercicis pressupostaris 2025 i 2026, ordre de cost, el compte comptable al que s'imputarà la despesa i la seva descripció. S'esmenta la resolució del director que aprova el compromís pluriennal de la despesa, facultat que li ha estat delegada pel consell d'administració als efectes de donar compliment a la normativa pressupostària vigent.

L'apartat D del quadre de característiques fixa el termini de durada del contracte de 10 mesos des de l'endemà de la formalització. No es preveu la pròrroga del contracte. La durada total del contracte s'adequa a les previsions de l'article 29 de la LCSP.

No s'admeten variants tal i com es disposa a l'apartat E del quadre de característiques.

Tal i com s'especifica a la clàusula onzena i a la lletra F del quadre de característiques, es presenten dos sobres vist que el plec preveu criteris sotmesos a judici de valor i criteris quantificables de forma automàtica.

En l'apartat G del quadre de característiques es requereixen requisits de solvència econòmica i financera, i, tècnica o professional ja que no és exigible la classificació en els contractes de serveis d'acord amb l'article 77.1.b) de la LCSP. Tampoc es determina la classificació, com a mitjà alternatiu d'acreditació de la solvència, pel fet que l'objecte del contracte no està inclòs dins de cap grup ni subgrup de classificació vigents. Els licitadors han d'acreditar la solvència econòmica i financera i es demana que el volum anual de negocis referit a l'any de major volum dels tres últims conclosos sigui d'almenys de la meitat del valor estimat, 36.426,38€ (més IVA), d'acord amb l'article 87.1.a de la LCSP. I quant a la solvència tècnica o professional es requereix la prevista a l'article 90.1.a de la LCSP referida a la presentació d'una relació de treballs de similar naturalesa als que es contracten realitzats en els darrers tres anys, sent l'import mínim que s'ha d'acreditar com a executat durant l'any de major execució del període de 61.196,31€ (més IVA), equivalent al 70% de l'anualitat mitjana del contracte. S'estarà al que observi l'OCEF quant a l'adequació d'aquesta solvència amb la dimensió econòmica del contracte i la seva proporcionalitat d'acord amb les previsions de la llei. D'acord amb l'article 76.2 de la LCSP per completar la solvència es demana a l'apartat G3 el compromís d'adscripció de mitjans personals a l'execució del contracte i es descriuen les característiques mínimes que ha de tenir aquest equip tècnic segons els requeriments del PPTP. **Cal revisar els requisits fixats pel director dels treballs atès que el primer i el segon són idèntics.** No es requereixen certificats que acreditin el compliment de les normes de garantia de la qualitat/gestió mediambiental.

Els criteris d'adjudicació s'especifiquen en l'apartat H del quadre de característiques i depenen d'una pluralitat de criteris qualitatius i econòmics basats en el principi de millor relació qualitat-preu, de conformitat amb l'article 131.2 de la LCSP. Consta en el PCAP que en la valoració dels criteris d'adjudicació s'ha tingut en compte la Directriu 1/2020, de 23 de juny de 2020, d'aplicació de fórmules de valoració i puntuació de les proposicions econòmica i tècnica, de la Direcció General de Contractació Pública. S'indica que la valoració màxima de la qualitat de les ofertes serà de 65 punts sobre un total de 100, superant-se així el 51% exigint, com a mínim, en l'article 145 de la LCSP per als contractes que tenen per objecte prestacions de caràcter intel·lectual. Per aquesta valoració s'apliquen criteris sotmesos a judici de valor valorats en 45 punts (organització de l'equip de treball, pla de treball, descripció dels treballs i presentació dels resultats). Els criteris de qualitat automàtics es valoren en 20 punts (bones pràctiques en la gestió de projectes, compromís amb la divulgació del coneixement, coneixement tècnic, diversitat i inclusió). **Cal revisar els dos primers criteris (bones pràctiques i divulgació del coneixement) atès que es refereixen a l'experiència de l'empresa licitadora i aquests aspectes no es poden valorar com a criteri d'adjudicació. Si es considera oportú s'han de configurar com a mitjà de solvència tècnica. Es recorda que els criteris d'adjudicació han d'anar referits a la prestació perquè s'entén que si el licitador els ofereix millorarà la qualitat de l'execució dels treballs. Per això la llei permet establir criteris d'adjudicació basats en l'experiència de l'equip humà en contractes de caire intel·lectual (com el present) en què el coneixement tècnic d'aquestes persones és essencial per a una bona execució (article 145.2.2 LCSP).** Pel que fa a la resta de criteris de valoració s'explica de manera succinta la seva vinculació amb l'objecte del contracte d'acord amb l'article enunciat. La valoració econòmica de les ofertes serà de com a màxim 35 punts i s'indica la fórmula per s'emprarà. Respecte l'adequació de la fórmula fixada s'estarà al que determini l'OCEF en el seu informe de fiscalització. L'oferta sotmesa a judici de valor s'ha d'ajustar a les previsions d'aquest apartat H, mentre que la presentació de l'oferta de qualitat sotmesa a criteris automàtics s'ha d'ajustar al model de l'annex 3 i l'oferta econòmica al model de l'annex 4. **Cal revisar el model de presentació econòmica atès que contempla el preu de licitació sense les despeses indirectes (61.220,80€) i alhora indica que inclou aquestes despeses.**

D'acord amb les previsions de l'article 149 de la LCSP l'apartat I del quadre de característiques regula els criteris per a la determinació de l'existència de baixes presumptament anormals i els conceptes que s'empraran per a la seva justificació pels licitadors. A la clàusula tretzena es detalla el procediment contradictori que caldrà seguir en aquests casos i es precisa que el procediment es realitza un cop classificades les ofertes d'acord amb l'article 159.4 de la LCSP i la Circular, d'1 d'octubre de 2021, de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat.

L'apartat J del quadre de característiques indica la documentació que en tot cas haurà de presentar l'empresa proposada com a adjudicatària, a més de la prevista a la clàusula catorzena, entre la qual consta una declaració de tractament incidental de dades personals d'acord amb l'annex 8, una declaració responsable de designació d'interlocutor amb l'Agència segons l'annex 9 i una declaració sobre la viabilitat tècnica, econòmica i temporal dels treballs d'acord amb l'annex 11. I pels licitadors es preveu la presentació del compromís d'adscripció de mitjans personals d'acord amb l'annex 10.

No s'exigeix garantia provisional d'acord amb l'article 159.4.b) de la LCSP però sí, una garantia definitiva d'un 5% del pressupost de licitació en haver-se determinat per preus unitaris tal i com disposa l'article 107.3 LCSP. La garantia definitiva respon dels possibles defectes que existeixin en els serveis prestats durant el termini de garantia que es fixi en el PCAP. En aquest contracte s'ha establert un termini de garantia de cinc mesos des de la recepció del contracte.

D'acord amb els articles 122.2 i 202 de la LCSP, l'apartat M del quadre de característiques ha establert com a condició especial d'execució les obligacions de la clàusula ètica i l'ús del vehicle amb classificació ambiental (0, ECO o C) o el transport públic per als desplaçaments durant l'execució. **Es recomana que es reformuli aquesta condició preveient-se mitjans de transport sostenibles ambientalment que és la finalitat pretesa de les condicions especials d'execució ambientals. Cal eliminar la condició que el contractista ha de disposar d'un pla d'igualtat de gènere o mesures alternatives atès que és una obligació legal. Es podria regular com a condició com s'aplicaran les mesures contingudes en el pla a les persones que intervindran en l'execució del contracte i preveure una penalització en cas d'incompliment o la resolució del contracte si es qualifica com a obligació essencial. També s'ha d'eliminar el compromís d'adscripció que no té el caràcter legal de condició especial d'execució i regular-lo a l'annex específic d'obligacions essencials.**

No es preveuen causes de modificació a l'apartat N del quadre de característiques tot i que, d'acord amb la clàusula trentena, el contracte es podrà modificar per causes no previstes en el cas que concorrin els requisits de l'article 205 de la LCSP.

A l'apartat O del quadre de característiques, en consonància amb la clàusula trenta-tresena, s'indica que no es permet la cessió dels drets i obligacions del contracte. L'apartat P del quadre de característiques i la clàusula trenta-quatrena permeten la subcontractació, llevat les tasques assignades al director del projecte que es consideren necessàries per garantir la qualitat del servei. La celebració dels subcontractes, si és el cas, caldrà que s'ajusti als requisits de l'article 215.2 de la LCSP.

No es preveu la revisió de preus a l'apartat Q del quadre de característiques.

S'identifica en l'apartat V del quadre de característiques la responsable del contracte amb les funcions detallades a la clàusula vint-i-tresena.

La clàusula vint-i-dosena es refereix a les penalitats per demora en l'execució i per incompliment parcial o compliment defectuós, i, preveu el procediment per a la seva aplicació. L'òrgan de contractació les aprovarà prèvia proposta raonada del responsable del contracte. El detall de les penalitats es troba a l'annex 5. **Cal completar l'apartat quart d'aquest annex enunciat "Per incompliment de les condicions especials d'execució" i incloure-les totes per coherència de contingut. També cal eliminar l'apartat cinquè que estableix que l'incompliment d'una obligació essencial és causa de resolució contractual atès que l'annex en què s'incorpora aquesta previsió fa referència a les**

penalitats del contracte. Cal també revisar l'enunciat de l'annex que fa referència a les penalitats per demora sense que el seu contingut les reguli.

En l'annex 6 es qualifiquen les obligacions essencials del contracte, l'obligació legal de disposar del pla d'igualtat o mesures alternatives, i **el compromís d'adscripció de mitjans que s'ha d'esmenar i indicar que només s'exigeix pels mitjans personals (no materials)**. L'incompliment d'aquestes obligacions suposa la resolució del contracte d'acord amb l'article 211.1.f) de la LCSP.

L'annex 7 detalla la finalitat del tractament de les dades personals que l'ACA obtingui dels licitadors en el marc del procediment de licitació per a les quals és d'aplicació la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals. També consta que l'òrgan de contractació és el responsable del tractament de dades personals. I s'indiquen els drets que poden exercir els licitadors en relació amb el tractament de les seves dades personals. L'Annex 8 incorpora la clàusula de protecció de dades personals en cas de tractament incidental.

A la clàusula trenta-novena es regula el règim de recursos ordinari atès que per l'import estimat del contracte (inferior a 100.000€) no procedeix el recurs especial en matèria de contractació previst a l'article 44 de la LCSP.

La jurisdicció contenciosa-administrativa és la competent per resoldre les qüestions litigioses del contracte tot i que es recull la possibilitat de sotmetre a l'arbitratge la resolució de controvèrsies entre les parts en matèries de lliure disposició en els termes de la Llei 60/2003, d'arbitratge.

Conclusions

S'informa favorablement el Plec de clàusules administratives particulars de serveis sotmès a informe amb les observacions efectuades ressaltades en negreta al cos de l'informe.